

بسمه تعالی

فرم طرح دوره

نام دوره: مفردات و قرابادین ۲	تعداد واحد: ۲ واحد عملی
مقطع: طب سنتی - Ph.D.	مدت زمان ارائه: نیم سال دوم تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲
پیش نیاز دوره: -	
نام استاد / اساتید: دکتر مائده رزقی	

شرح دوره: مفردات دانشی است که اجزای گیاهی، حیوانی و معدنی را از جنبه های گوناگون شامل ماهیت، طبیعت، افعال و خواص، عوارض، مصلحات، و میزان مصرف مورد بررسی قرار می دهد. قرابادین دانش بررسی داروهای مرکب از جنبه های مختلف شامل اجزا، روش ساخت، مزاج دارو، میزان مصرف، و خواص درمانی می باشد. در این درس اصول و مبانی این علوم و آنچه یک پزشک متخصص طب سنتی باید در خصوص مفردات و اشکال دارویی مرکب بداند به وی آموزش داده می شود.

اهداف کلی دوره:

- آشنایی با ماهیت مفردات و مرکبات پر کاربرد در طب ایرانی
- آشنایی با اشکال دارویی مطرح در طب ایرانی
- آشنایی با مفردات و مرکبات پر کاربرد در هر یک از بیماری ها
- آشنایی با تهیه مرکبات پر کاربرد طب ایرانی

اهداف ویژه: پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

- بتواند مفردات پرمصرف در طب ایرانی را شناسایی کند.
- با کاربردهای درمانی اصلی مفردات و مرکبات پرمصرف و نحوه مصرف هر یک آشنا شود .
- اجزای اصلی مرکبات پر کاربرد در طب ایرانی را بداند .
- با ملاحظات مصرف مفردات و مرکبات پر کاربرد شامل عوارض جانبی، تداخلات، موارد منع مصرف و احتیاط آشنا شود
- مراحل ساخت مرکبات پر کاربرد را در آزمایشگاه اجرا نمایند.

اهداف شناختی:

- انواع مفردات را از هم تشخیص دهند.
- کاربرد مفردات شایع در درمان بیماریها را تشخیص دهند.

- دانشجویان با مفردات دارویی در داروسازی سنتی آشنا شوند.
- دانشجویان با ساخت مرکبات ساده و پیچیده در داروسازی سنتی آشنا شوند.

اهداف نگرشی:

- ارتقای شایستگی اجتماعی و حرفه ای
- ایجاد مهارت‌های یادگیری مداوم

اهداف حرکتی:

- دانشجو قادر به تهیه مرکبات پرکاربرد باشد.

روش های آموزش:

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ و بحث گروهی)

استفاده از لوازم کمک آموزشی (Power point, White board)

کار در آزمایشگاه مفردات و قرابادین

شرایط اجرا:

- امکانات آموزشی بخش: کامپیوتر، ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد

- آموزش دهنده: دکتر مائده رزقی

- منابع اصلی دوره:

- ۱- مخزن الادویه. محمد حسین عقیلی. تصحیح و بازنویسی: محمد رضا شمس اردکانی، روجا رحیمی، فریبا فرجامند. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران، انتشارات سبز آرنج، تهران ۱۳۸۷
- ۲- سید محمد مومن تنکابنی، تحفه المومنین، تصحیح و تحقیق: روجا رحیمی، محمد رضا شمس اردکانی، فاطمه فرجامند، موسسه نشر شهر، ۱۳۸۶.
- ۳- آشنایی با مبانی داروسازی و اشکال دارویی سنتی ایران، تالیف دکتر سلیمان افشاری پور، انتشارات چوگان، تهران، ۱۳۹۲
- ۴- راهنمای ساخت داروهای ترکیبی در آزمایشگاه داروسازی سنتی، تالیف دکتر امید صادقیپور، تهران، ۱۳۹۲.
- ۵- دارونامه طوبا، تالیف حکیم اسماعیل ناظم، پائیز ۱۳۸۹.
- ۶- رحیمی روجا و همکاران. ملاحظات مصرف مفردات و مرکبات پرکاربرد در طب ایرانی. انتشارات چوگان. ۱۳۹۷
7. Heber D. PDR for herbal medicine. 4th edition. Montvale :Thomson healthcare Inc, 2007
8. E/S/C/O/P Monographs: The Scientific Foundation for Herbal Medicinal Products
9. Handbook of medicinal herbs (James A. Duke)
10. The Complete German Commission E Monographs: Therapeutic Guide to Herbal Medicines

11. WHO Monographs on Selected Medicinal Plants

....

- **ارزشیابی پایانی دوره:**
- نظم در حضور (۲ نمره)
- ارائه کنفرانسهای علمی در طی دوره (۲ نمره)
- انجام تکالیف، مباحثات، کوییزها (۴ نمره)
- آزمون کتبی پایان ترم (۱۲ نمره)
- پرسش و پاسخ در ضمن تدریس در طول ترم و نحوه مشارکت دانشجو در کلاس (حداکثر ۱ نمره به کل اضافه می کند).

محتوا و ترتیب ارائه:

بخش	تاریخ	عناوین	مدرسین
دانشکده طب سنتی	۱۴۰۱/۱۱/۱۶	آشنایی با مبانی و اصطلاحات مربوط به اشکال دارویی جامد و مایع خوراکی، اشکال دارویی دهانی و شیوه کاربرد آنها	دکتر مائده رزقی
دانشکده طب سنتی	۱۴۰۱/۱۱/۲۳	آشنایی با اصطلاحات مربوط به اشکال دارویی رکتال، واژینال، اورتال، چشمی، گوشه، بینی، انواع سرمه های دارویی، اشکال دارویی پوستی و شیوه کاربرد آنها	دکتر مائده رزقی
دانشکده طب سنتی	۱۴۰۱/۱۱/۳۰	آشنایی با اصطلاحات و روشهای ساخت داروها در داروسازی قدیم	دکتر مائده رزقی
دانشکده طب سنتی	۱۴۰۱/۱۲/۷	آشنایی با انواع اکسیپیانهای طب ایرانی	دکتر مائده رزقی
دانشکده طب سنتی	۱۴۰۱/۱۲/۱۴	آشنایی با تعریف اوجاع مفاصل و گیاهان دارویی و داروهای گیاهی درمان کننده آن در طب سنتی و طب جدید	دکتر مائده رزقی

دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع علل و بیماریها و ادویه مفرده و مرکبه موثر در درمان بیماریهای مرتبط با پوست و مو	۱۴۰۱/۱۲/۲۱	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع و علائم دیابت و همچنین علل، تشخیص، پیشگیری و درمان آن در طب سنتی ایران و تهیه پودر دیابت	۱۴۰۲/۰۱/۲۰	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع گیاهان دارویی قابض و جایگاه مصرف آنها در طب سنتی و تهیه دو نوع از محصولات قابض	۱۴۰۲/۰۱/۲۷	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع بیماریهای تنفسی و همچنین علل، تشخیص، پیشگیری و درمان آن با گیاهان دارویی در طب سنتی ایران و تهیه فرمولاسیون های مرتبط	۱۴۰۲/۰۲/۱۰	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با تعریف واژه نضج و آشنایی با غذاها و گیاهان منضج و تهیه پودرهای منضج بلغم و سودا	۱۴۰۲/۰۲/۱۷	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با واژه مفرح و گیاهان دارویی موثر در این زمینه	۱۴۰۲/۰۲/۲۴	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع بیماریهای کلیوی و همچنین علل، تشخیص، پیشگیری و درمان آن با گیاهان دارویی در طب سنتی ایران و تهیه پودر مدر سنگ کلیه و مثانه و کپسول مفتت	۱۴۰۲/۰۲/۳۱	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با انواع و علائم بیماریهای گوارشی و همچنین علل، تشخیص، پیشگیری و درمان آن با گیاهان دارویی در طب سنتی ایران و تهیه شربت اکسیر و معجون اشتها آور نعن	۱۴۰۲/۰۳/۰۷	دانشکده طب سنتی

دکتر مائده رزقی	آشنایی با معنا و مفهوم واژه های مسمن و مهزل و همچنین آشنایی با انواع گیاهان دارویی مورد استفاده در این دو زمینه	۱۴۰۲/۰۳/۲۱	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با ۹ قانون از قوانین ۱۷ گانه ساخت و تهیه دارو و آشنایی با تعریف، نحوه ساخت و انواع اطریفل ها	۱۴۰۲/۰۳/۲۸	دانشکده طب سنتی
دکتر مائده رزقی	آشنایی با ۸ قانون از قوانین ۱۷ گانه ساخت و تهیه دارو و آشنایی با تعریف، نحوه ساخت و انواع برشعنا ها	۱۴۰۲/۰۴/۰۴	دانشکده طب سنتی

امضا مدیر گروه:

امضا مدرسین:

